

Do Pohanska a Moravské Amazonie u Břeclavi

GPS souřadnice: 48.7368095, 16.8986801

Praktické informace

Délka trasy: 10 km

Obtížnost: Nenáročná trasa vedoucí oborou. Hezké místo na procházku s dětmi či kočárkem, ale hlavně na kole.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 260 km můžete ujet za necelé tři hodiny (bez záruky – D1!). Jedete po D1, dále na Břeclav.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: Zaparkujete zdarma na parkovišti s názvem *Obora Soutok*.

Možnost občerstvení: Svačinu s sebou! Na cestě je jen jedno občerstvení – u zámku Lány.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Do Mikulova za příběhy Moravského Toskánska, Lednice, Na Pálavu za lovci mamutů, Znojmo – dnes nevidím tě dvojmo, Moravské Toskánsko.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do oblasti, která má tajuplné označení Moravská Amazonie, ale zároveň i do největší české obory. Proj(e)deme se stezkou kolem starobyklých a zvláštních stromů, které jako by pocházely ze země Pána prstenů. Navštívíme hradiště, které bylo součástí Velkomoravské říše, a také dvě krásné pohádkové stavby. Vřele doporučujeme jet na tento výlet na kole, koloběžce nebo vzít dětem odrážedla – trasa je delší, ale vede po rovince, takže nikoho nohy bolet nebudou. Tedy budou – ty, co půjdou pěšky. :)

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Dopis dětem

Ahoj kluci a holky,

chcete zažít opravdové dobrodružství a potkat začarované stromy, které jako by byly součástí trolí či hobití říše? Vezměte kola nebo koloběžky a vyrazte s námi do Moravské Amazonie. Stejně jako u našich ostatních výletů jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Pokud už umíte psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Doplňovačka

Toto jsou dnešní hádanky:

Zaparkujte na maličkém parkovišti nedaleko kolejí, projděte pod mostem a vejděte do obory se zvláštním názvem *Obora Soutok*. Pročpak se tak asi jmenuje?

Protože jsme blízko místu, kde se spojují dvě velké řeky – Morava a Dyje.

V místě, kde se stýkají tři státní hranice (Česka, Rakouska a Slovenska), se zachoval jeden z nejrozsáhlejších lužních lesů v Evropě. Průběh hranic vytyčují právě dva největší moravské „veletoky“ – Morava a Dyje, jejichž soutok je nejen historickým trojmezím, ale zároveň nejjižnějším místem Moravy. Na území najdete stovky dubů a jasanů, z nichž některé jsou staré až 450 let.

Kvůli prvnímu písmenku najděte naučnou tabuli u vchodu.

Vlevo dole je na ní vidět malé zvířátko – hlodavec.

1. Jak se zvíře jmenuje?

Vidíte ty zvláštní tyče na zemi u vstupu? Víte, proč tam jsou? Aby zvířátko z obory nemohla vyběhnout. Obora je zde velice dobře zabezpečena – věřte nám, my se vám snažili trasu zkrátit a oboru někudy projít, ale nepodařilo se nám to, a navíc jsme se ztratili. :)

Najdeme značku **naučné stezky Pohansko** a půjdeme část výletu po ní. Stezka se věnuje doupným stromům.

Doupné stromy, uvnitř kterých časem vznikla dutina, jsou kvůli nebezpečí obvykle káceny, avšak v *Oboře Soutok* je o tyto stromy pečováno, protože lužní lesy a celá tato oblast je již přírodní vzácností, kterou je třeba chránit a starat se o ni. Naučná stezka doupných stromů je plná zajímavých informací a vybrané stromy mají i své jméno a popsání příběhu. Na každém zastavení je fotografie doupného stromu, kresba, příběh stromu a komentář. Příběhy a jména stromů vymyslely děti ze ZŠ Slováká.

Zkuste vymyslet jména, která by se ke stromům hodila a která by se vám líbila.

Víte, co je to doupný strom? Je to strom s dutinami, které působí jako torza a postupně umírají, ale ve kterých bují hmyzí život a své útočiště poskytují i netopýrům a ptákům. Stromy zde působí pohádkově až strašidelně, vypadají trochu jako Enti z knih a filmů *Pán prstenů*.

Znáte knížky J. R. R. Tolkiena? Asi ještě ne, ale třeba vás příběhy o hobitech, elfech a prstenech jednou budou bavit. Anebo vás možná zas až tak bavit nebudou, ale na filmy se budete dívat kvůli fešnému Legolasovi, jako to dělá autorka tohoto textu! :)

Enti, často nazývaní jako Pastýři stromů, jsou jednou z mnohých a rozmanitých ras fiktivního světa Pána prstenů z pera mistra svého žánru J. R. R. Tolkiena. Byli stvořeni jako ochránci všech rostlin, které se nemohou samy bránit, proto se jim také mnohdy říkalo Pastýři stromů. Enti se svým zevnějškem nepodobali žádné jiné rase, neboť vynikali svou výškou, dosahující bezmála přes 5 metrů, a podobou, jež je na rozhraní člověka a stromu.

Zkuste si zahrát na Enty a pochodujte jako oni aspoň 20 metrů – představte si, že máte místo rukou a nohou větve a že hodně fouká vítr! :)

Protože jdeme stezkou vedoucí na Pohansko, cestu od kolejí až po zámeček nám zpříjemní třináct tabulek, které nás upozorní na stromy, kterých byste si jinak možná ani nevšimli. Výjimečné stromy se v této oblasti nacházejí v mimořádném množství.

Najděte cedulku s nápisem *Čaroděj Saruman*. Vypráví o stromech, které všude kolem rostou – jaké to jsou? Prozradíme, že se jedná o náš národní strom. Jakou jeho část lze použít ke konzumaci?

Na břehu hlubokého kanálu u cesty na Pohansko roste například mohutný habr obecný s obvodem kmene 482 cm a

celkovou výškou 15,5 m – pravděpodobně se jedná o nejmohutnější habr v Evropě. Třeba ho při cestě zpátky uvidíte.

Vůbec nejmohutnějším stromem celé oblasti je však pravděpodobně dub letní, rostoucí osamoceně na louce u vykopávek na Pohansku – ten má obvod 806 centimetrů a výšku 27 metrů. Ten uvidíte určitě.

Mějte oči na stopkách a zkuste najít naučnou tabuli s vyprávěním o šlechtickém rodu Lichtenštejnů. Napravo na tabuli je pán se zbraní v ruce.

2. Jak se jmenuje zbraň?

Pokračujeme dál – další zastavení bude až u archeologických vykopávek, takže klidně můžete jít a vyprávět si můžeme teď, nebo potom.

Představte si, že před mnoha desítkami let, kdy ještě nebyly řeky regulovány a rozlévaly se, tu lidé jezdili na lodičkách a lovili na loukách kapry. Neuvěřitelné, že? Ale prý tomu tak opravdu bylo – možná by vám to potvrdila vaše prapraprababička. :)

Věděli byste, jak se jmenovala křestním jménem? Možná jako vy! My máme například v rodině Františky už přes 100 let.

Věděli jste, že existují druhy ryb, které ke tření potřebují vegetaci? Nejen na loukách, ale také ve zdejších lesích způsobovaly přilehlé řeky pravidelné záplavy, které svědčily i mnoha dalším živočišným a rostlinným druhům. Přinášelo to vláhu, díky které se tu dařilo mnoha obojživelníkům, a stromy tak dokázaly lépe vzdorovat letnímu suchu. S odvodňováním oblasti začal šlechtický rod Lichtenštejnů, kterým do roku 1945 patřilo zdejší panství a kteří tady hospodařili. Dopravila je pak regulace řeky Moravy a další zásahy v sedmdesátých letech minulého století. Zejména v posledních sezonách, kdy hladina podzemních vod v celé republice dramaticky klesla, začala vegetace v důsledku sucha chřadnout. A odnášejí to bohužel i staré duby letní, které jsou největší chloubou krajiny a vytvářejí takzvaný „pastevní les“. Vzhledem k tomu, jak jsou duby staré, mají kořenový systém přizpůsobený dřívějšímu stavu. A v takhle pokročilém stáří už nejsou schopné vyhnat kořen hlouběji, proto jim hrozí, že zahynou.

Zastavte se v místě, odkud už je vidět na zámeček. Kdo ho uvidí první?

Uvidíte stromy s ostnatými uličkami kolem sebe. Jak se strom jmenuje?

3. Jakou barvu mají plody uvnitř, když uzrají?

My z jejich plodů na podzim vyrábíme zvířátka, panáčky a tak. Občas se kromě hnědosněhuláka pokusíme i o srnku. Když se ale špatně vyměří délka sirek na nožičky, máme místo srnky „kulhavku“. Což nám pak mnohdy spustí našťvanou slintavku. :)

Potom dáme srnky i hnědosněhuláky ke svačině vepříkům nebo divočákům. Podle toho, které prase je zrovna blíž. Také se tak bavíte?

Jírovec maďal je statný a pohledný strom (vysoký asi 20 až 25 metrů) s velmi hustou pravidelnou a klenutou korunou. Kmen starých stromů je rovný a mohutný. Původně jírovec rostl pouze v horských lesích Balkánského poloostrova, již dlouho je však pěstován v celé Evropě jako parkový a okrasný strom. Kaštanem se původně léčili dýchaviční koně. Dnes se používá hlavně zevně proti revmatismu, ischiasu a zánětu sedacího nervu. Dále se používá ke zlepšení krevního oběhu, při křečových žilách nebo proti trombóze. Plody jsou častým krmivem volně žijících zvířat.

Přicházíme do míst, kde žili lidé už před více než 1000 lety. Dovedete si to představit?

Nebyli to žádní lovci mamutů, na ty byste narazili, pokud byste s námi šli na výlet s tajenkou o pár desítek kilometrů vedle – na Pálavu. Byli to lidé, kteří vypadali jako vy. Jen mobily ještě tenkrát neměli! :)

Staroslovanské hradiště z 9. století se nachází mezi rameny Dyje na ploše 55 hektarů. Jeho název **Pohansko** pochází až z novověku, původně bylo označováno jako Loventingrad nebo Laventenburch. Zkuste říct toto jméno 5x za sebou. Komu se zamotal jazyk?

Během archeologických výzkumů se zde našly nejrůznější předměty – šperky, plechové kotle nebo urny. V blízkosti zámečku se pak nachází zrekonstruovaná velkomoravská polozemnice se studnou, tak se tam pak můžete zajít podívat, abyste si udělali představu, jak to tady vypadalo.

Chráněná zóna zde byla vyhlášena v roce 1965. Zahrnuje území bývalého slovanského hradiště s četnými archeologickými nálezy a jeho nejbližší okolí. Lidské osídlení je zde doloženo již od pravěku, největšího rozkvětu dosáhlo za Velkomoravské říše v 9. století.

Víte, co to byla Velkomoravská říše?

Představovala první západoslovanský stát, tehdy nejmocnější a nejsilnější stát ve středu Evropy, který existoval mezi lety 833–907. Hranice byly vytyčeny dnešním českým, slovenským a maďarským územím. Velkomoravské říši se také říkalo Velká Morava nebo stát Mojmirůvců. Mojmír I. byl prvním známým moravským vládcem, založil dynastii Mojmirůvců. Předchůdkyní Velké Moravy byla v 7. století Sámova říše.

Na úplně první kostel z této doby se můžete jít podívat do Starého Města, kde máme také výlet s tajenkou, ale i v těchto místech se samozřejmě říše rozprostírala.

Název rozsáhlého nížinného hradiska Pohansko pochází pravděpodobně až z novověku. Plocha hradiska s velmožským dvorcem, kostelem, pohřebištěm, rotundou, domy na kamenných a maltových podezdívkách, velkými nadzemními budovami s kamennými krby a hospodářskými staveními, zahlobenými zemnicemi, je dodnes obehnána patrným mohutným valem.

Vidíte ho?

Bylo zde také odkryto pohřebiště se zhruba 400 hroby, často s bohatou výbavou. Zbylá plocha centrální části byla v 9. století zastavěná menšími dvory (maximálně 40 × 40 metrů) se stopami řemeslnické činnosti (kovářství, tkalcovství atd.). U dvorů a mezi nimi byly odkryty další, většinou chudě vybavené hroby.

Přicházíme k rozcestníku cest s názvem **Pohansko (zám.)**. Zjistěte z tabulky, jak vysoko se nacházíte.

4. **Opište druhou číslici.**

Pokud máte rádi vojenská opevnění, udělejte si nyní u rybníka před zámkem malou odbočku. Po zelené značce dojedete za pár minut k **Muzeu lehkého vojenského opevnění**.

Jako zázemí a zároveň hlavní exponát muzea zde najdete objekt lehkého opevnění vz. 37 *U závory*. Zrekonstruovaný bunkr vám ukáže, jak byly tyto objekty připraveny na ochranu hranic v roce 1938. V blízkosti bunkru si můžete prohlédnout originální závoru a hraniční sloup.

U vojenského bunkru po pravé straně cesty na Pohansko pak roste divoká hrušeň polnička s výškou 11,5 metrů a obvodem kmene 303 centimetrů.

Znáte pohádku *Tři veteráni*? Víte, jak se jmenovala princezna, která vypila nápoj z hruštiček a narostl jí nos? A znáte písničku z této pohádky?

„Není nutno, není nutno, aby bylo přímo...“

5. **Doplňte slovo.**

Od muzea se kolem vody vraťte zpátky na trasu naučné stezky – jdeme se totiž podívat na další krásnou stavbu. Na jižním okraji hradiště stojí **empírový lovecký zámček** z let 1810–1812 vybudovaný podle návrhu Josefa Hardmutha, v němž byla po rozsáhlé rekonstrukci v roce 1998 otevřena archeologická expozice. V blízkosti zámčku byla v roce 2003 rekonstruována velkomoravská polozemnice, kulturní objekt a studna.

Zámček náleží do systému lednicko-valtického areálu, který byl pro svou originalitu a rozsáhlost v roce 1996 zařazen mezi památky UNESCO. A právě do Valtic a do Lednice vedou hned dva naše výlety s tajenkou. Máme tento kraj rádi, takže zde máme opravdu hodně tras. :)

V severním průčelí prvního patra zámku se nachází lodžie uzavřená 12 jónskými sloupy. Pod římsou přízemního patra jsou reliéfy s loveckými výjevy, inspirovanými antickými příběhy.

Nyní to bude hodně těžké. Obejděte budovu a najděte reliéf mileneckého páru – ona je žena a on asi kentaur, protože má kopýtka. Vedle nich je amorek.

Jak se jmenuje zbraň, kterou na ně amorek míří?

Najdete u stavby také sochu svatého Rostislava? Co drží v ruce? V jakém stavebním slohu je stavba, kterou drží? Poradí školáci nebo rodiče?

Následujeme naučnou stezku a jdeme zároveň po cyklostezce s názvem *Anglická cesta*. To znamená, že se držete té více vlevo.

Víte, kde leží Anglie a jak se oficiálně jmenuje celým jménem? Jaké je její hlavní město? Myslíte, že tam dnes dojdeme? A podaří se nám to po souši, nebo budeme muset lodí? :)

Celý dnešní výlet se pohybujeme v krásné oboře a nyní je ta správná chvíle si o ní něco povědět.

Obora Soutok je největší oborou v České republice. Rozkládá se jižně od měst Břeclav a Lanžhot a má tvar trojúhelníku. Severní hranici tvoří stará silnice spojující obě zmíněné obce, západní stranu ohraničuje řeka Dyje, východní pak vytváří řeka Morava.

S oborním chovem zvěře v této oblasti začali Lichtenštejnové již v roce 1872, kdy bylo vybudováno souvislé oplocení, především kolem řeky Moravy, které mělo jelenům znemožnit vycházet do okolních polí. Současná obora je vlastnictvím Lesů České republiky. Na ploše 4 480 ha je chován jelen lesní, daněk evropský, srnec obecný a prase divoké. Celoročně zde probíhají lesnické práce a myslivecká péče o zvěř, proto zde můžete potkat i těžkou techniku.

Dokážete popsat rozdíl mezi jelenem, srncem, muflonem a daňkem? Nám se asi nejvíce líbí daněk. Má na sobě bílé skvrny.

Představte si, že se daněk v naší přírodě původně vůbec nevyskytoval. Ať by se praotec Čech rozhlížel sebevíc, daňka by nespátřil. Pochází totiž z východního Středomoří a v našich oborách je chován až od konce středověku. Daňci totiž na rozdíl od jelenů moc nemají rádi hluboké lesy. Dávají přednost polootevřené krajině, kde se střídají háje s volnými plochami, a rádi také pobíhají po polích.

Víte, jak se jmenuje samice od daňka? Je to daněla.

Délka těla tohoto býložravce je 130–165 cm. To je skoro stejně velký jako vy, že?

Jeho zbarvení je rezavé až tmavohnědé s bílými skvrnami. Samci mají lopatovité paroží, které shazují v dubnu až květnu. Nové jim doroste v srpnu až září.

Znáte nějakou pohádku, ve které se vyskytuje jelen, muflon nebo daněk?

Co třeba Večerníček *O hajném Robátkovi*? Jak se jmenoval jeho jelen? A jak se jmenoval chlapec, který s jelenem žil, a neposlouchal ho?

„Za hory, za doly,
mé zlaté parohy,
kde se pasou!
Smolíčka pacholíčka
jeskyňky pryč nesou!“

Zkusíme zavolat na jelena, aby nás trochu poponesl!

Znáte ještě nějakou pohádku, kde se malý chlapec kamarádí se zvířátky? Třeba tu *O Budulínkovi*?

7. Jaké zvíře uneslo Budulínka od babičky a dědečka?

Cestou potkáváme další a další bunkry. Jsou to řopíky a my vám teď řekneme, k čemu sloužily.

První Československá republika se po nástupu Hitlera k moci v sousedním Německu ocitla ve smrtelném nebezpečí. Abychom měli v očekávaném válečném konfliktu s mnohem silnějším nepřítelem nějakou šanci, musela armáda zabránit náhlému vpádu přes hranice do vnitrozemí a rozdělení země. Vojenští odborníci proto po vzoru francouzské Maginotovy linie navrhli výstavbu souvislého stálého opevnění podél ohrožené hranice, ale i v několika vnitrozemských pásmech. Cílem bylo vybudovat souvislou linii železobetonových objektů, vyzbrojených kulomety a děly, které by se boční palbou vzájemně kryly. I přes horečnaté tempo budování v letech 1935–1938 však původní plány nebyly naplněny. A to ani

zdaleka. Přesto bylo dokončeno téměř 10 000 lehkých objektů, 265 těžkých objektů a rozestavěno 9 tvrzí.

Opevnění bylo budováno s velkým zápalem, a byť je stavitelé nestačili dokončit, při vzorně provedené mobilizaci se do něj bleskurychle nastěhovali českoslovenští vojáci odhodlaní bránit vlast před fašistickým nebezpečím. Osudného 30. září 1938 však byla podepsána Mnichovská dohoda a československá vláda, zrazená dosavadními spojenci – Francií a Velkou Británií –, byla v zájmu „záchrany míru v Evropě“ s mnichovským diktátem přinucena souhlasit a vzdát se pohraničního území spolu s pevnostmi ve prospěch Německa. Vojáci tak museli pohraniční opevnění postupně bez boje opustit. Ani jednou si nevystřelili...

Opuštěné objekty od té doby chátraly. Po změně společenských poměrů stovky nadšenců opravují a zpřístupňují další a další objekty opevnění ve snaze připomenout odhodlání někdejších obránců.

Přejdeme vodní tok a už se pomalu blížíme do míst, kde budeme odbočovat doprava. Od soutoku Moravy a Dyje jsme několik desítek kilometrů, ale krajina vypadá stejně.

Základ jména Morava patří mezi nejstarší staroevropské názvy vodstev s původním významem voda, močál. Řeku pojmenovalo již předkeltské obyvatelstvo, a to na jejím dolním toku. Podle názvu řeky byla pojmenována historická země Morava, jejíž hydrologickou osu řeka tvoří, a rakouské území Moravské pole. Polsky se nazývá Morawa, maďarsky Morva.

Asi po 30 minutách chůze odbočíme směrem doprava a půjdeme „po kolejích“.

Držíme se ve směru cedulek – zámeček Lány – a zastavíme se až u naučné tabule, která vypráví o zdejší železnici.

Břeclavská lesní železnice – zvaná „Drážka“ – byla vybudována postupně ve čtyřech etapách a dosáhla celkové délky 28 km. V provozu byla nepřetržitě v období let 1908–1965. Do roku 1911 se na železnici používala tažná síla koní, v roce 1912 byla zakoupena benzinová lokomotiva. K ní za první republiky přibýly ještě dvě parní lokomotivy a v roce 1942 i dieselová lokomotiva. Protože železnice vedla převážně lužním lesem, bylo pro překonání velkého počtu říček, potoků, močálů a svodnic potřeba vybudovat celkem 63 propustků a mostů, které byly většinou dřevěné. Lesní železnice byla v celoročním provozu, kromě jarních záplav. Její výhoda byla v tom, že po skončení záplav mohla jako první dopravní prostředek zahájit provoz dříve než koňské potahy nebo auta.

Železnice sehrála důležitou roli v září roku 1938 v době mobilizace, kdy se stala důležitou dopravní tepnou pro československé vojenské jednotky nastupující na pohraniční pevnosti. V mobilizačním týdnu od pátku 23. září byly obě parní lokomotivy neustále v provozu a v rychlém sledu odvážely potřebný vojenský materiál – střelivo, těžké kulometry – a další vojenské zásoby i vojáky. Díky pohotovosti personálu lesní dráhy vojska včas zaujala obranná postavení na státní hranici.

Po ukončení 2. světové války a následném znárodnění v roce 1945 byla lesní železnice v roce 1951 předána do vlastnictví Státních lesů, ředitelství LZ Břeclav. Ke konci padesátých let byly zakoupeny ještě 2 motorové lokomotivy. Dalším rozhodnutím státních orgánů se musela Břeclavská pila zaměřit na zpracování smrkové a bukové kulatiny ze střední Moravy a výkon a rentabilita železnice se stále snižovaly. V polovině šedesátých let 20. století pak bylo rozhodnuto o postupné likvidaci trati. Trať byla zrušena do 2 let po ukončení provozu. Tím skončil po téměř 60 letech provoz jedné z nejvýznamnějších moravských lesních železnic.

Na naučné tabuli najdete text v češtině s názvem *Lesní úzkokolejná železnice*.

8. Opište poslední slovo textu.

(pokud je ve slově písmeno CH, napište ho do jednoho políčka)

Pokračujeme směr Lány. Nejsou to ty Lány, kam jezdí český prezident, ale je to také hezký zámeček. A je u něj i občerstvení.

Na sever od soutoku Dyje a Moravy je krásná příroda. Zachovalé lužní lesy křížují kanály, slepá ramena a potůčky; jako perly jsou tu rozesety azurové tůně. Zelenavým, zteplým stromům dominují staleté duby. Louky připomínají květinové koberce a v šumících korunách zpívá vzácné ptactvo.

Harmonii místního kraje milovali už Lichtenštejnové, a často se sem proto vydávali na lov. Štvanice a hony zakončovali hostinou v zámečku Lány, který nechali pro tento účel v letech 1810–1812 vybudovat. Návrhu na stavbu se zhostil

architekt Josef Hardmuth – slavný vynálezce tužky. Lánský zámek vystavěl jako jednopatrovou empírovou budovu obdélníkového tvaru. Budovu zdobí otevřený půlkruhový pavilon s pilíři. Po roce 1945 se zámek ocitl v hraničním pásmu se zákazem vstupu a byl zpusťošen armádou. Aktuálně zámek nabízí ubytovací kapacity pro pořádání nejruźnějšich rodinných, podnikových a jiných akcí.

I před zámekem najdete naučnou tabuli. Na druhé fotce jsou dvě děti. Co to asi tak dělají? Ty musí tlačit kolena!

A pak je zde také dopravní prostředek.

9. **Jak se dopravní prostředek jmenuje?**

A teď to bude zajímavé! Musíme se nějak dostat až na začátek naší cesty a cedule jsou malinko matoucí. Opravdu si je pečlivě kontrolujte a konzultujte s mapou, my se ztratili hned několikrát.

Pokud chcete jít na jistotu, tak pokračujte po cyklostezce směr zámek Pohansko, kde už to znáte a odkud se pak po stejné cestě vrátíte až na parkoviště.

Těm odvážnějšim, a také těm, co mají lepší orientaci, doporučujeme se cestou oddělit a vyrazit směrem trochu doleva. Cesta vás odvede asfaltkou (není to žádná značená cyklostezka) přes slepé rameno Dyje po pěšince právě až k Dyji a železničnímu mostu, pod kterým parkujete. Jsme zvědaví, jak to najdete, dejte nám vědět! :)

Měli jste štěstí na počasí? Líbil se vám výlet? Tak teď už jen mrknout do tajenky a zjistit, co z ní vylezlo.

Je to jeden krásný tvor, který v Moravské Amazonii žije a který vám posvítí na cestu, abyste se na svých cestách neztratili.

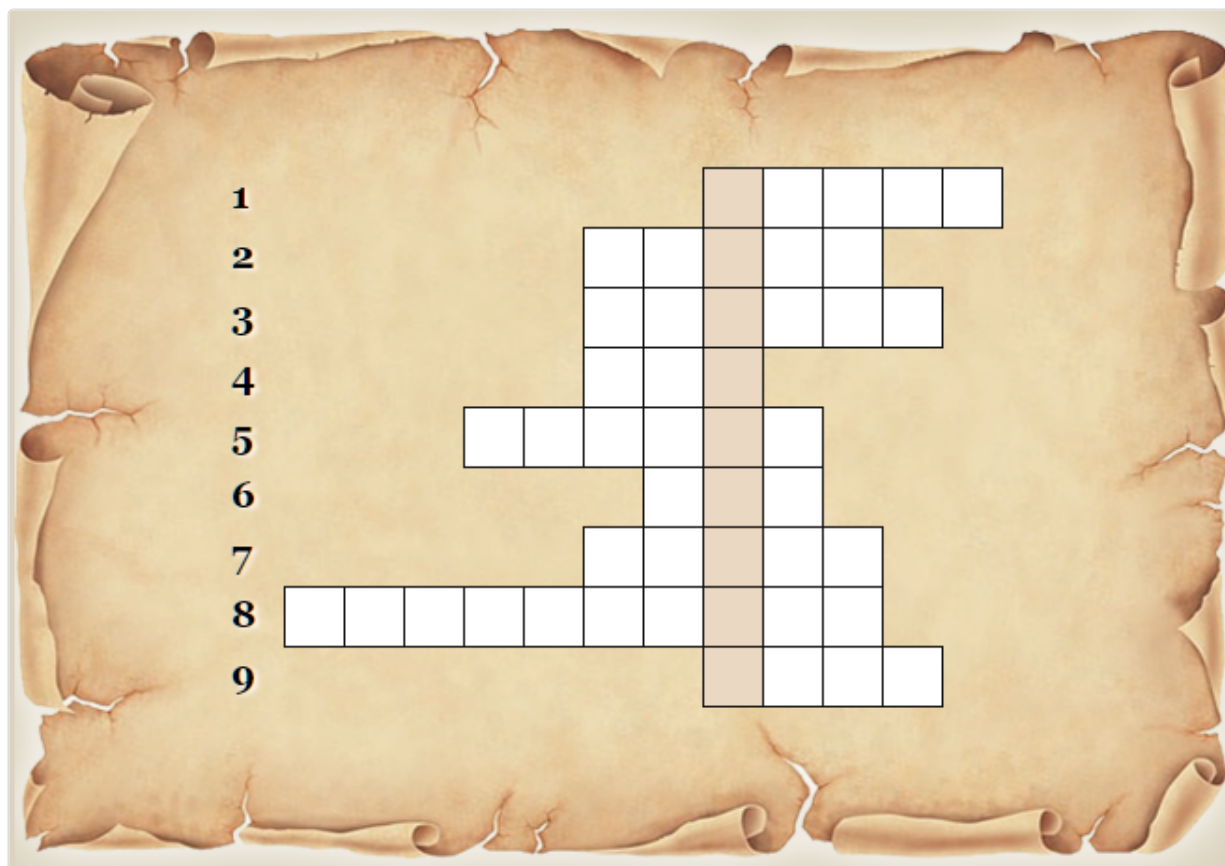
My se s vámi pomalu loučíme. Doufáme, že se vám výlet líbil, a těšíme se na našich dalších výletech s tajenkou brzy na shledanou! :)

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Otázky k tajence

---

1. Jak se zvíře jmenuje?
2. Jak se jmenuje zbraň?
3. Jakou barvu mají plody uvnitř?
4. Opište druhou číslici.
5. Doplňte slovo.
6. Jak se jmenuje zbraň, kterou na ně amorek míří?
7. Jaké zvíře uneslo Budulínka od babičky a dědečka?
8. Opište poslední slovo textu.
9. Jak se dopravní prostředek jmenuje?

A co můžete vyhrát?

Tajenku pošlete na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.